

Megjelenik minden
Vasárnapon

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre . . . 4 frt —
Fél évre . . . 2 „ —
Negyedévre . . . 1 „ —
Egy óra . . . — „ 35
Egyes szám ára 10 kr.

A lap szellemi részére vonatkozó közlemények a szerkesztőséghez, a hirdetések, előfizetési pénzek és hirdetési díjak bérmentve a kiadóhivatalba K Ö R M E N D K E küldendők.

RÁBAVIDÉK

TÁRSADALMI, ISMERETTERJESZTŐ ÉS SZÉPIRODALMI HETILAP.

HIRDETÉSEKRE
névbe a lap egy oldala 9
réssre van bontva, 1 réss
bátyadíjon kivül 1 frt.

TÖBBSZORI HIRDETÉS AR-
LENGEDMÉNYBEN KESSE-
SÜLNEK.

Hivatalos hirdetések a hiva-
talan árszabály szerint kö-
söltetnek.

Nyilttár pótlósa 15 kr.

Bérmentetlen levelek nem fo-
gadtatnak el.

Kéziratok nem adóznak vissza.

Féltett kincsek.

Az annyi áldozatok árán kivivott közszabadság, mely a népek ősi jogain alapszik, kétségkívül legerősebb biztosítékát bírja a sajtószabadságban.

Féltékenyen is őrzi minden szabad nemzet a sajtószabadság drága kincsét, melyhez szentségtelen kezekkel nyulni, méltán egyértelműnek tekintetik az egész nemzet ellen intézett merénnyellett.

Mert hol létezik alkotmányos államban a nép alkotmány biztosította jogainak hivatottabb ellenőre a sajtószabadságnál? Ha tehát ezen a legcsekélyebb csorba ejtetik és ez nemes feladatát korlátlanul nem teljesítheti, veszélyeztetve van az egész alkotmány, hisz akkor a hatalom akadálytalanul csorbíthatja és kobozhatja el egymás után a népek jogait.

Azért hát szabad állam és szabad nemzet, — szabad sajtó nélkül nem is képzelhető.

A művelt nemzetek sorában a magyar nemzet mindenkor legvitálisabb

létkérdése gyanánt ismervén fel a sajtószabadság sérthetetlenét, hatalmas védpajzsa alá fogadta azt. De viszont a magyar sajtó biztonsága teljes tudatában, hiven is teljesíté mindenkor nemes feladatát s hivatása magaslatára emelkedve, tisztesség- és kötelesség-tudás tekintetében egyaránt európaszerte elismerést szerzett magának.

Mindazonáltal a köznapi élet ezerféle viszonyalakulásai közepette mégsem kerülhető el, hogy egyesek által hol téves felfogásból, hol más okból sajtó útján kihágások ne követsenek el.

Ily kihágások s illetve visszaélések megtorlására van alkotva a sajtó törvény, melynek értelmében azok elbírálására az egyedüli forum — a sajtóbíró; itt pedig kifogástalan jellemű s e célra külön meghitelt polgárok (esküdtek) legjobb tudomásuk és lelkiismeretük szerint ítélkeznek „vétkes“ és nem „vétkes“ fölött.

Eme illetékes forum felállításában feltalálja tehát a békés honpolgár biztosítékát a sajtó esetleges túlkapásai ellen is.

Ámde sajnos, léteznek a társadalom előkelőbb és legelőkelőbb osztályaiban maiglan is korhadó felfogások, mint ama régi idők maradványai, midőn sajtószabadságot és esküdszékét még csak hirből sem ismertek.

Eme ferde felfogások többnyire ott tapasztalhatók, hol egy másik féltett kincs, a magánbecsület megsértéséről van szó.

Ily esetekben a kiváltságos osztály nem éri be azon elégtétellel, melyet a sajtó-törvény s ennek révén kifogástalan jellemű esküdtek verdiktje nyújt, hanem aláveti magát a sötét középkorból származott istenítéletnek.

Hiába lázad fel ellene a józan ész, hiába küzd ellene minden erejéből az időszaki sajtó: a párhaj egyhamar nem mulja divatját.

E ferde felfogásu áramlattal sikeresen megküzdehetni, a bizonytalan jövőnek van fentartva s azért a jelen kortól, melyben e tévtanok esélyeivel még a törvényhozás is kénytelen számolni, a kívánt siker alig várható.

TÁRCZA.

Egy asszonyi állathoz.

*Oh, asszonyom feledjen el engem
És szerelmünk üdvét, mámorát;
Nyugalomra vágyik már a lelkem,
Ne zudítsa rám a kín táborát.
Hamvadt a tűz szerelmünk oltárán —
Szeretni, — csalódnai, — ez az egész,
Mig emléke sir rideg határán
Mindörökre semmiségbe vész.*

*Oh asszonyom feledjen el engem;
Nem boldogíthat minket bűn, salak.
Rombadöltén első szerelmünknek,
Mi lehetünk: szeretője csak! . . .
Boldog idő maradjon meg — multnak,
A keservé legyen a jelen.
És bár a sors bánatot hozott rám,
Önnel ne úgy bánják, mint velem.*

(Soprán).

Körmendy Pál.

Az Athenaeum Kézi Lexikona.

(A tudományok enciklopédiája különös tekintettel Magyarországra, szakfelfiák közreműködésével szerkeszti dr. Acsády Ignác, a m. tud. akadémia lev. tagja. Első kötet, A—K. Ötvennégy képpel és műmelléklettel.)

A lexikonnak fontosságát és gyakorlati hasznát ma már nem szükséges hosszasan bizonyítani. A külföldi ilyenmü vállalatok óriási elterjedése eléggé mutatja mily jelentőségre emelkedtek a tudás és műveltség e közhasznú segédkönyvei. Minden írni és olvasni tudó embernek bő alkalma nyílik, hogy szükséges voltukat tapasztalja. Hány kifejezéssel fogalommal, névvel találkozik lépten-nyomon, hány új vívmányt, felfedezést hall emlegetni mindennap, melyekre nézve önmaga előtt szegyenkezve kell megvallani, hogy nincs velük tisztában s szükségét érzi, hogy felvilágosítást nyerjen róluk. De hova forduljon felvilágosításért a nélkül, hogy attól kellene tartani, hogy mások előtt a tudatlanság gyanujába jön? A felelet egyszerű, valamely lexikonhoz. Csakhogy a magyar embernek eddig nem volt könnyű, igényelnek megfelelő lexikont találni. A régibb magyar ismerettárak elavultak, az idegen nyelvű lexi-

konok pedig épen a minket közelebről érdeklő tudnivalókról nincsenek figyelemmel s vagy egyáltalán nem találjuk meg benne a kívánt utbaigazítást, vagy csak elégtelen s megbízhatlan, sőt sokszor roszakaratu információt nyerünk. Az utóbbi tekintetben legyen csak elég a nálunk is nagyon elterjedt Meyer-féle Konversations-Lexikonra hivatkozni, melynek magyarellenes tendenciáját nemrég leplezte le sajtónk.

Ily viszonyok közt valósággal hazafias tett volt az Athenaeum társulatnak azon vállalkozása, hogy a téren az általánosan érzett szükségét egy kisebb terjedelmű s ezért olcsóbb, de ennek dacára helyes arányok szerint teljesen magyar szellemmel szerkesztett és díszesen kiállított Kézi Lexikon által elégítse ki. Három negyed éve, hogy a vállalat Dr. Acsády Ignácznak, a m. tud. akadémia lev. tagjának s ismerá nevű jeles történésznek szerkesztésében, szakfelfiák közreműködése mellett megindult s az egész sajtó által egyhangu örömmel üdvözölt müből az első kötet mely az A—K közti anyagot tartalmazza, immár befejezve fekszik előttünk. Elmondhatjuk, hogy ez az imposans kötet nemcsak igazolta, hanem messze fölülmulta mindazt a

Törvényeink ugyanis a testi épséget és emberi életet egyaránt veszélyeztető törvénysértést, mely párbaj útján követtetik el, kivételes mértékkel mérlegelvén, mindig csak vétségnek minősítik s mint ilyen legrosszabb esetben is csak államfogházbüntetéssel sújtják.

De épen azért, mert a párbaj elmélete a társadalom legmagasabb rétegeiben bírja legbuzgóbb híveit, leghatalmasabb előharczosait, sőt némileg még a törvény oltalmát is élvezzi, kárhóztathatjuk bár a párbajt elvileg s tiltakozhatunk annak ésszerűsége és jogosultsága ellen szóval és írásban akár mennyit, sajnos ugyan, de mégis kénytelen kelleni mi is tartozunk számolni a tényleges állapottal, a fennálló világrenddel, ahogyan az esetleges szomorú következményeknek magunkat kitenni nem akarjuk.

Innen van aztán, hogy egyrészt a sajtószabadság sérthetlenségének elve, másrészt a becsületbeli ügyek elintézése felől uralkodó balfelfogás a közéletben nem egyszer kényes helyzetet s néha oly bonyodalmat teremtnek, melyek egykönnyen meg nem oldhatók.

E tekintetben kétségkívül legkényesebb helyzete van a sajtó emberének, ki hivatásos kötelességének hű teljesítése közepette, különösen akkor, midőn az eszmék világában elvekért harcol, a közügy érdekében gyakran önkénytelenül szorított arra, hogy a megengedettnél legszélsőbb határáig menjen. Mily könnyű ilyenkor az összeütközés!

S midőn választania kell a sajtószabadság magasztos elve és egy sötét

várakozást, melyet a közönség és a sajtó hozzáfűzött.

A mű szerkesztője előtt két elv lebegett. Az egyik az, hogy a könyvnek, mint a tudományok enciklopédiájának minden ismeretkörből fel kell ölelnie a szükséges anyagot. A másik pedig „különös tekintettel Magyarországra“ készül, tehát az általános tudás anyagát össze kell egyeztetnie a speciális magyar szempontokkal. Csak egy pillantást kell vetnünk a mű belsejébe s meggyőződünk, hogy e kettős feladatot dr. Acsády Ignác kitűnő tapintattal és ritka szerencsével oldotta meg.

Az „Athenaeum Kézi Lexikona“ tényleg felöleli az emberi ismeret és tudomány egész mezejét, a közhasznú ismereteket ép úgy mint a szaktudományok anyagát, vagyis mindazt tartalmazza, a mit a külföldi 10—16 kötetes nagy ismerettárak. Ez természetesen csak úgy volt elérhető, hogy a szigorú kritikával megválogatott és ügyesen csoportosított anyag feldolgozásában a lehető rövidség és tömörség tartatott szem előtt, mi azonban sehol sem történt a világosság és teljesség rovására. Legyen elég példa gyanánt az elektromosságról szóló cikkre hivatkozni, melyek sokkal szűkebb körben ismeretöbbsen világosabban és gyors-

előítélet között, mily nehéz ekkor az elhatározás!

Vajjon melyik elvnek hódoljon s melyiket adja fel?

Engedje tán, hogy a sajtószabadságon csorba ejtessék és feladván e szent elvet holmi erőszakos megfélemlítések árán, cselekedjék jobb meggyőződése ellenére, midőn vitás ügyét nem a tulajdonképpen illetékes forum elé engedi vinni, hanem oda, hol csupán a vakszerencse dönt? Avagy maradjon hű azon zászlóhoz, melynek erejét és tevékenységét szentelé és tegye ki magát azzal a közmegegyezésnek?

És mégis — a mindennapi tapasztalat azt mutatja, hogy a legtöbb esetben épen a sajtó embere enged a kényszernek s meghajolván a kiváltságos osztály által reá erőszakolt nézet előtt, uszik az árral.

Miért? Mert nem akarjuk önmagunk előtt elzárni az utat s inkább kockára vetjük úgy a saját, mint embertársunk testi épségét, sőt életét is, mintsem a sajtószabadság sérthetlenségének elve kedvéért gyáváknak mutatkozzunk.

E két féltett kincsért vívott harcban így forog aztán veszélyben egy nem kevésbé drága kincs — az emberi élet.

Hova vezet ezen észellenes állapot — ki tudná megmondani?

A lap fenttarthatása érdekében!

A szükség kényszerit bennünk annak kijelentésére, hogy az előfizetési di-

sabban tájékoztatják az olvasót a világosságra vonatkozó összes tudnivalóról, mint bármely nagy külföldi lexikon. Ugyanily bárki által érthető s egyuttal a szakembert is kielégítő cikkeiben tárgyalja a könyv az összes természeti, műszaki, orvosi, nemzetgazdasági és társadalmi tudományok egész körét, mindenütt tekintettel a legújabb vívmányokra és ezek gyakorlati hasznára, valamint az illető dolognak magyar irodalmára. Czélszerűen van keresztülvive a gyakorlati szempont a jogi, államtudományi, közgazdasági, adó- és pénzügyi fogalmak és kérdések tárgyalásában is, elkerülve azokat a hosszú lére eresztett elméleti fejtegetéseket, melyek a német lexikonok használatát oly nehézkessé és fárasztóvá teszik. Az „Athenaeum Kézi Lexikonában“ minden csupa életrevalóság és fürgeség, s már e tulajdonságainál fogva könnyű lesz vaskalapos vetélytársait legyőznie.

Az egyetemes ismeretek anyagának lelkiismeretes felkarolása mellett nem kisebb érdeme a vállalatnak, hogy teljesen a magyar közönség igényeihez alkalmazkodik s minden ízében nemzeti szellem hatja át. A „magyar globusz“ egész világát visszajárkózi e könyv, mely a magyar anyagnak oly rengeteg tömegét nyújtja, midőn a ré-

jak hátralékainak felhalmozódása folytán azon kellemetlen helyzetbe jutottunk, mélynél fogva a nyomdával szembeu elvállalt kötelezettségeinknek pontosan megfelelni képtelenek vagyunk, a miből igen könnyen oly zavarok keletkezhetnek, melyek lapunk további fennállását komolyan veszélyeztetik.

Ily körülmények között valóban megszűnik minden kedélyesség, miért is indítatva érezzük magunkat arra, hogy legmélyebb tisztelettel intézzük hátralékosainkhoz azon bizalomteljes kérést, sziveskedjenek a rendkívüli helyzet figyelembevételével mellett hátralékos tartozásaikat hozzánk **sürgösen** beküldeni!

Jól tudjuk, hogy a késedelmezés számos esetben feledékenységéből történik, vagy pedig azon helytelen felfogásból ered, mely szerint kiki magában úgy vélekedik, hogy az ő 2—3 frtjától ugysem függhet a lap létele.

Csak hogy a baj abban rejlik, hogy egyszerre számtalan előfizető gondolkodik ilyformán s végre is a sok kiesiny együttvéve oly nagy összegre rug, hogy annak hiánya e kisszerű vállalat fennállása tekintetében jelentékeny tényezővé válik.

Midőn tehát hátralékos megrendelőink szives belátására ismételve appellálnánk, bizunk abban, hogy ezen őszinte szavaink végre mégis eredményre fognak vezetni.

Hazafias tisztelettel

a kiadóhivatal.

gebben megjelent sokkal terjedelmesebb magyar ismerettárakban is hiába keresünk.

Nem csupán arról van szó, hogy a speciális magyar tudnivalóknak a történelmi, földrajzi népművelési, irodalmi, államtudományi s egyéb szakok köréből domináló szerep jutott. Ez már magában oly érdem, mely teljes elismerésre tarthat számot. De még inkább bámulatra méltó az a leleményesség, melylyel dr. Acsády Ignác annyi új eszközt és módot tudott találni, hogy a mű magyar jellegét emelje. Csak azon főbb újításokat kívánjuk kiemelni, melyeket az „Athenaeum Kézi Lexikona“ vezetett be először a lexikon-irodalomba. Így az egyes tudományok történetének ismertetésénél első sorban azok magyarországi története részesült figyelemben, még pedig oly behatóan, ahogyan szakművekben sem igen találjuk. Külön cikkek ismertetik továbbá tudományos és közmívelődési intézeteinket, társulatainkat és egyleteinket (pl. akadémia, antropológiai muzeum, ásványtani intézet, Bethlen főtanoda, földrajzi társ. Kisfaludy társ. sat.

Az idegen tudósoknál és íróknál fel vannak sorolva műveik magyar fordításai, a reájuk vonatkozó irodalommal együtt. Egyes külföldi városoknál a lexikon ottani

Ujdon s á g o k.

— **A Kossuth-ünnep.** A Kossuth-ünnep budapesti intéző bizottsága egy értesítést adott ki, melyben felszólítja a törvényhatóságokat, városokat és községeket, hogy üdvözlő feliratokat intézzenek Kossuthhoz s hogy csak a városok, melyek még nem tették meg eddig, válaszszák meg Kossuthot most diszpolgárakul. Kívánatosnak mondja, hogy a terek vagy utcák neveit Kossuthról nevezzék el s miután Kossuth nemzeti ajándékot nem hajlandó elfogadni, gyűjtsenek egy Kossuth-alapítványt, melynek rendeltetését maga Kossuth állapítaná meg. — A Kossuthhoz intézendő üdvözlőirat csak tegnap kezdődött meg s estig már közel 1000 aláírást tartalmazó iveket hoztak vissza az irodában. A bizottság felkéri mindazokat, a kik üzlethelyiségekben, irodáikban ily aláírásgyűjtőiveket nyilvános aláírásra kitenni hajlandók, sziveskedjenek azt a bizottsági irodával (Haris-bazár, városházai oldal, I. em. 26. sz. Budapesten) tudatni. A bizottság felkéri a fővárosi és vidéki egyesületeket és társasköröket, hogy tagjaik közt ily aláírási gyűjtőiveket köröztetni sziveskedjenek.

— **Kinevezés.** A körmendi kir. járásbírósnál Török József elhalálása folytán megüresedett egyik irnoki állásra, az igazságügyminiszter, — egyelőre ideiglenes minőségben — Molnár Géza, szombathelyi kir. törvényszéki díjnokot nevezte ki.

magyar eredetű és tárgy emlékeket ismeret, így külön cikk szól az ácheni magyar régiségekről, a bautzeni Mátyás-szoborról, a boroszlói magyar régiségekről stb. A magyarországi helységek német neveik szerint is előfordulnak, ami jelentékenyen emeli a mű földrajzi részének gyakorlati hasznavehetőségét.

• Szerencsés újításnak tartjuk azt az eljárást, melyet a lexikon nemzeti irodalmunk behatóbb ismertetése céljából követ. Nemcsak az egyes írók életrajzi adatait és műveik sorát közli, hanem felsorolja irodalmunk összes kiválóbb alkotásait, egy vagy más tekintetben figyelemre méltó termékeit külön a művek címe alatt is és a cím mellett adja a műre vonatkozó közérdekű adatokat. Ez által a Kézi Lexikon régibb és újabb irodalmunknak valóságos leltárává válik s bárki könnyűséggel megtudhatja valamely jelesebb színmű, eposz, regény, stb. szerzőjét, ha a mű címére emlékszik. Ily módon ismertette vannak összes régibb nyelvemlékeink és codexaink épügy, mint a legújabb irodalom termékei.

Sőt a szerkesztő még tovább ment: a latin francia s egyéb idegen nyelvű idézetek mellett fölvette a magyar költők

— **Tüzoltó-ünnepély.** A dr. Varga Gábor ügyvéd főparancsnoksága alatt álló szent-gotthárdi önk. tűzoltó-egylet 20 évi fennállása alkalmából f. hó 17-én és 18-án emlékünnepelet tart.

— **Hymen.** Az egykor Körmenden állomásozott s az itteni társadalmi körökben jó emlékezetben tartott Laky Károly, nyug. honv. százazredes, cs. és kir. kamarás, Dr. Laky Kristóf, szombathelyi kir. tszéki elnök testvéröccse, m. hó 26-án tartá eljegyzését Budapesten Rombacher Mária, fő- és székvárosi előkelő urhölgygyel. —

— **Adakozás.** Azt mondja a német költő: „Wo man singt, dort lass' dich ruhig nieder; böse Menschen haben keine Lieder.“ — Diénes Lajos, körmendi ügyvéd, ki minden szép és jóért tud lelkesedni, alkalmasint a német lautos fenti aranymondását tartá szem előtt, midőn a „körmendi műkedvelői dalkar“-nak hangszerek beszerzésére 10 frtot adakozni sziveskedett. — Fogadja a nemesszivü adakozó a dalárok hálás köszönetét.

— **Kossuth Lajos** születése 90-ik évfordulójának méltó megünneplésére, értesülésünk szerint, Körmenden is folynak az előkészületek. A „polgári kör“ kezdeményezésére ugyanis a Sörház kert, esetleg emeleti helyiségében megtartandó felolvasási és szavalati estélyt szándékoznak rendezni, melyet disztrakoma követ. A részletekre még visszatérünk.

írók, szónokok, műveiből közkeletűvé vált idézeteket, aranymondásokat, szárnyas igéket is, miáltal a Kézi Lexikon egyntal idézettárrá vált s mint ilyen irodalmunkban uttörő: az első magyar „Büchmann“

Megtaláljuk továbbá e könyvben a jellemzőbb magyar közmondásokat, a nép-bölosesség e klasszikus kifejezőit, ügyes csoportosításban, pl. anya, arany, bor, eb stb. alatt. S ha kiváló gondot fordít a szerkesztő az idegen szavak értelmezésére, nem feledkezik meg a régibb magyar nyelvjárások kifejezéseinek magyarázatáról s az egyes nyelvjárások ismertetéséről sem.

Még csak az életrajzi anyag meglepő gazdagságát és sokoldalúságát kívánjuk felemlíteni. A modern politikai és társadalmi körök alakjai a tudományos irodalmi és művészeti élet szereplői, a főbb bírói és közigazgatási tisztikar tagjai, a katonai méltóságok, a fővárosi és a vidéki jurnalistika emlegettebb képviselői, a tanügy kiváló munkásai mind helyet találtak az „Athenaem Kézi Lexikoná“-ban, mely e tekintetben is hű képét adja kornak társadalmának.

A magyaros irány, mely a könyv minden során előmlik, kifejezésre jut a hozzácsatolt táblázatokban és a rendkívül

— **Ügyvédi iroda megnyitás.** Dr. Kolossa Kálmán köz és váltó-ügyvéd Szent-Gotthárdon letelepedvén, ügyvédi irodáját saját házában f. hó 15-én fogja megnyitni.

— **Elezámolás.** A körmendi műkedvelő dalárok által Szent-István napján a „Korona“ vendéglő kert helyiségében megtartott dalestélyen befolyt: belépti-díjakban 92 frt 40 kr., felülfizetésekben 34 frt, így összesen 126 frt 40 kr. — Ebből levonotván az estély kiadásai: 52 frt 65 kr. és a beszerzett hangszerek árának fedezésére fordított 28 frt 75 kr., vagyis összesen 73 frt 40 kr. — a jelentkező maradvány 50 frtban egyelőre Dr. Dienes Elek ügyvéd, mint a dalegyesület gazdája által az építendő tornacsarnok alapja javára kezeltek.

— **Birtokváltozás.** A híres borostyánkői vár, mely a megveszerte kedvelt Egan család tulajdonát képezte, a hozzátartozó lekvőségekkel együtt vétel utján Almássy gróf tulajdonába ment át.

— **A budapesti Vas megyei kör** nevében és megbízásából értesitem mindazon megyei ifjakat, akik tanulmányaik folytatása céljából a fővárosba készülnek, miszerint előleges tájékozással és utbaigazítással ugy a beiratás körülményei iránt, mint egyéb ügyekben készséggel szolgálnak a kör tisztviselői. Nevezetesen a megyében: Esső Imre elnök Jánosházán, Jágits Imre Köszegen, Lindner Lajos pénztáros és alulírott titkar Szombathelyen. A fővárosban Payer Jenő alelnök és Keregytury József jegyző vamház-körut 10. sz. II. em.

fénynyel és izléssel kiállított műmellékletekben is, melyek szám és minőség tekintetében fölülmultak bármely külföldi vállalatot. Elég csak a hazai tárgy műlapok közül a magyar zászlót, czimereket és rendjeleket, a magyar katonaság történeti fejlődését, a Halotti beszéd másolatát, egy Corvin-codex czimlapját, a magyar dissziményeket, stb. ábrázoló nagyobb részt színes képeket felemlíteni, hogy fogalmat nyujtsunk azon áldozatkészségről, melyet a kiadó társulat e vállalatnak minél fényesebb kiállítása körül tanusított.

Azt hisszük, e változatos ismertetésből is eléggé kitűnik, hogy az „Athenaem Kézi Lexikona“ a magyar lexikon irodalom terén páratlan jelenség, mely gondos szerkesztése, magyaros szelleme, diszes kiállítása és olcsó ára által a külföldi hasonnemű vállalatok nagy versenyében győztesen fogja megállani a helyét s gyorsan utat fog találni minden magyar család könyvtárába annyival is inkább, mivel megszerzése még azoknak is ajánlatos, kik már valamely nagyobb külföldi vagy régibb magyar lexikon birtokában vannak.

16 alatt levő lakáson. Nevezett tisztviselő urak, ha a válasza belyeg mellékeltek, levél útján is megadják a felvilágosításokat. Székely Imre titkar.

— **Az érdekelt szülők figyelmébe** ajánom, hogy a körmenyi rom. kath. népiskolában az előadások szeptember hó 1-én megkezdődtek; minthogy azonban a tanulók nagyobb része felvételre még eddig nem jelentkezett, felkerem az igen tisztelt szülőket, hogy 6—12 éves tanköteles gyermekeiket hétfőn okvetlen beírassák, mert a szorványos jelentkezés a rendszeres oktatás megkezdését akadályozza. **POLCZER KÁLMÁN**, ig. tanító.

— **Színészet Körmenyben.** Balog Arpád, a jóhírnévnek örvendő színigazgató, jelesen szervezett színtársulatával, folyó hó közepén szándékozik Körmenyre jönni. A derék színtársulat, mely legutóbb Kőszegen működött és most Kis-Czellben tart előadásokat, a közönség általános meglegedése és élénk pártfogása mellett, — úgy veljük — kedvező idényben jön városunkba és így remélhető, hogy közönségünk rövid itt működése alatt a megérdemelt pártfogásban fogja részesíteni.

— **Esküvő.** Talabér Ferencz, a körmenyi „Korona” vendéglő volt kedvelt főpinczere, ki legközelebb a Schwarz Károly-fele Korona-kávéházat veszi át, m. hó 23-án kelt egybe a bájos Kerbler Lujza kisasszonnyal Komáromban. Öröm és boldogság kísérelje frigyüket!

— **T. laptársunk a „Volksfreund”** mult heti számában, a Gábriel-Udvarny ügyre vonatkozólag általunk az azelőtti héten hozott újdonság miatt, lapunk felelős szerkesztőjét tudatlansággal és inkollegiálitással vádolja. Véletlenül mult heti számunkban — még mielőtt a „Volksfreund” elkeseredett kifakadásait olvashattuk volna — a neheztelt közlemény kiegészítése gyanánt visszatértünk ezen ügyre s miután ez alkalommal a Gábriel szerkesztő által előadott tényállást is megismertettük, ehhez még saját nézetünket is hozzá fűztük. — Ami a tudatlanság vádját illeti, hát ezt az izgatott állapotban levő szerkesztő heveségének tudván be, annak nem is tulajdonítunk valami jelentőséget, már azért sem, mert szeretjük hinni, hogy a mult számunkbeli kiegészítő közleményünk igazságosab ítéletre készíti a neheztelt kollegát is. — Azonban a t. laptársunkat még azzal is vádol, hogy szándékosan elferdítvén a tényállást, ezt tendencziózus színben iparkodtunk feltüntetni. Hogy ezen vád is mennyi alappal bír, kitűnik abból, mint már mult számunkban is kijelentettük, hogy mi a kérdéses hírt szó szerinti úgy hoztuk, mint azt teljesen megbízható forrásból nyertük. Hogy a lap szerkesztőségi részében helyeztük el s így érte felelősséget vállaltunk, azt mindenki természetesen fogja találni, a ki tudja, hogy a hírlapok újdonságai jó nagy részéhez csak hallomás útján jutnak, mert csak csekélyebb rész a híreknek érkezik be írásba foglalva

a tudósítótól és levelezőtől. És mégis minden hírlap kivétel nélkül megjelenteti eme hallomás útján szerzett híreket a szerkesztőségi rovat alatt, amint a forrás megbízhatóságához kétség nem fér. — De tendencziózus színben is legfeljebb csak egyetlen egy szó tünhetett fel a t. laptárs előtt, azonban e tekintetben is misem állott tőlünk távolabb, mint a roszakaratu célzat; hanem e szót azért alkalmaztuk, mert megbízható tudósítónk így közölte velünk az egész hírt, másfelől pedig az Udvarny Feritől eredő pofont — amennyiben ez egyáltalán megtörtént — mi nem is képzelhetjük másképp, mint „hatalmas” alakban. — Mindezekből tehát nyilvánvaló, hogy mi a kollegiálitás és testületi szellem ellen sem vétettünk legosekélyebbet sem, de eszünk ágában sem volt ilyesmit elkövetni, ha mindjárt volna is okunk épen a t. laptársnak egy kis kölcsönt visszafizetni. Méltóztassék csak visszaméltóztatni arra, hogy midőn lapunk felelős szerkesztője átvette a szerkesztőséget, mindazon fővárosi és vidéki hírlapok melyek e hírt újságolták, mellette egy-egy biztató szót találtak, csak egyedül a „Volksfreund” volt az, mely ez ügyre vonatkozó híréhez e szavakat fűzte: „Köteve hiszszük, hogy ennek (vagyis az új kollegának) sikerülend ezen lapocskát, mely haláltusában vergődik, zöld ágra vihetni.”

— **Ez is jogorvoslat.** Körmenyre rándult m. hó 28-an Szilágyi György, Nagy-Mizdó község érdemes biraja, hol is a szokottal többet kollekezett, mert alig hogy hazaért, biróné asszonyom tékozlása miatt egy kis hazi perbe vonta őt. Közönséges pereiben biró uram egészen más szerepekhez léven szokva, mint a minőt elete parja ezuttal neki szant, mi sem természetesb, mint hogy ez a per sehogy sem lehetett nyére. Eszébe jutott, hogy a vesztes peres feleknek szabadságában áll, jogorvoslattal élni, miért ne tehesse ő is ugyanazt most, mint pervesztes alperes? Elhatározta tehát, hogy felebbez. Kiment a gyümölcsösbe, sellebbviteli forum gyanánt kiszemelt magának egy terebélyes fát s annak egyik ágára a felebbezés helyett önmagát terjeszté fel. Odafenn aztan kevés híján, hogy teljesen pervesztes nem lett; de szerencséjére egyik szomszédja észrevéven a felterjesztés körül elkövetett tévedést, hozzá sietett s egy éles kessel még idejében oldotta meg a felebbezési köteleket. Ezenképen visszavonatlan a felebbezés, mire a biró egy fél óra mulva magához tért, már biróné asszonyom is lemondott a perről s így a házi béke ismét helyreállott.

— **Betörés.** Mult hó 25-én Nemetujvárott Wolf Ferencz ottani pékmester üzlethelyiségét éjjel feltörték s onnan süteményt, dohányt, szivart, ruhaneműket és egy ezüst órát lánczostul vittek el, mintegy 50 frt értékben. Az ismeretlen tetteseket nyomozzák.

— **„Klapka koszoruja”** nevű alapra Körmenyben 18 frt 60 krajczár folyt be gyűjtés folytán.

— **Tűz.** Horvát-Nádallán m. hó 30-án éjjel az urodalmi majorban tűz ütött ki, minek következtében 5 nagy kazal csépletlen gabona égvén le, az okozott kár jelentékenynek mondható. A tűz keletkezésének oka ismeretlen.

— **A féltékenység,** e zöldszemű szörnyeteg, arra készítet Char Jamest, gróf Erdődy Károly vepi nagybirtoikos lovászmesterét, hogy angol hidegvérűsége daczára, feleségére revolvert fogott és meglötte. — A nő néhány óra mulva meghalt, a vérengző férjet pedig letartóztatták.

— **Baleset.** Kovács Sándor h. nádallai illetőségű 14 éves kovács tanoncz, Németh Lajos körmenyi állatorvos műhelyében, f. hó 2-án déltájban gazdája lovát az utcán jártatván, a ló valamitől megijedt s a fiut lábáról lerántotta. Ekkor a megvadult ló a földön heverő fiut úgy rugta fejbe, hogy homloka bezuzódott. A szerencsétlenül járt fiatal tanonczot eszméletlen állapotban és életveszélyesen megsebesítve vitték a városi kórházba orvosi ápolás végett.

— **Öngyilkos tanító.** Stern Ignác kis-czelli izr. tanító, ki már 25 év óta működött buzgón a tanügy terén, aug. 25-én 60 éves korában önként vetett véget életének. — Nagy részvét mellett tették örök nyugalomra.

— **Betöréses lopás.** Mult hó 20-ika körül Sóber András f. lendvai korcsmáros lakszobájába ismeretlen tettesek éjjel az ablakon át behatoltak s ott egy szekrényt álkulcs segítségével felnyitván, a benne elhelyezve volt 310 frt készpénz készletet elemelték. A megindított nyomozás eddig még nem vezetett eredményre.

— **Tenyész szarvasmarha-kiállítás.** A vas megyei gazdasági egyesület az állattenyésztés előmozdítása céljából és hogy a szorgalmas igyekvő gazdák jutalmazása által továbbra is jó állatok tenyésztésére, tartására buzdíttassanak, f. év szeptember hó 14-én Kőszegen az állatvásártéren, és f. év szept. 21-én Felső-Eőrott az állatvásártéren díjazással egybekötött tenyész szarvasmarha-kiállítást rendez. A kiállításra csakis vas megyei gazdák tulajdonát képeső és Vas megyében nevelt állatok fogadtatnak el, kivételt képeznek a nem Vas megyében nevelt bikák. Kiállíthatók a piros tarka hegyi jellegű fajtahoz tartozó tehének borjuval vagy anélkül, úszók 1—3 éves korig, bikák 1½ évesek és idősebbek. A kiállításban résztvevők kötelesek községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy a kiállított állatok tulajdonukban legalább egy év óta megvannak. A kiállítási helyek mindegyikén következő díjak vannak kitűzve: Nagyobb tenyésztők részére legalább 8 drbból álló csoportos kiállításért I. díj díszoklevél; II. díj elismerő oklevél; egyes állatokért: I. díj kis aranyérem; II. díj ezüst érem; III. díj bronz érem. Kis tenyésztők (telkes

gazdák) részére penzdijak és pedig: Tehe-
nekre I. díj 150 frank aranyban. II. díj 100
frank aranyban. III. díj 40 frank aranyban.
IV. díj 20 frank aranyban. Úszókra I. díj
150 frank aranyban, II. díj 100 frank arany-
ban. III. díj 30 frank aranyban. IV. díj 20
frank aranyban. V. díj 10 frank aranyban.
Közös használatra szánt közsegi bikakra:
I. díj 100 frank. II. díj 50 frank. Az első
és második díjjal csakis absolut becsértékü
tenyésztelők díjazhatók s a mennyiben
találkoznak két egyforma értékü díjazásra
méltó tehen egyik borjuval, másik nélkül
egy elsőbbségben a borjas tehen részesül,
feltéve, ha borja jó fejlődésü. Általában az
első és második díj az absolut becsértékét
fel is tételezve csak az esetben lesz ki-
osztva, ha a díjazásra méltóknak talált
állatok tulajdonosai kötelezettséget vállal-
nak arra, hogy a díjat nyert tenyészalla-
tokat és pedig teheneket és bikákat leg-
alább is 2 évig, úszókat pedig 4 évig
tulajdonukban megtartva tenyésztésre hasz-
nálják, — amennyiben pedig eltekintve a
kényszer eladástól — az állatokat a kitü-
zött idő előtt eladják, úgy kötelesek a
díjat az egyesületnek vizsztatni. Úszók
közül első és második díjjal csak legalább
is 1½ éves hasas úszók díjazhatók a többi
díjak 1 éves állatoknak is oda ítelhetők.

— **Nagyobb tüzesetekről** értesítenek
bennünket. Igy f. hó. 1-én Magyar Géncs
községnek közeli felelőn a lángok marta-
leka. — M. hó 29-én Felső-Ság, sop-
ronmegyei község majdnem teljesen leégett.
— Végre Sövényháza györmegyei
községből alig lehetett néhány házat meg-
menteni. Leégett mintegy 90 lakház és
40 melleképtel, mi által 134 család lett
hajléktalanna. — Az elégett gabona ér-
téke megközelítőleg 100.000 forintra be-
csültetik.

Uj találmányok és műszaki közlemények.

(Közl.: Bergl Sándor szabadalmi és mérnöki irodája.)

— **A gőzmozdony végnapjai.** Alig lehet
kétkedni többé, hogy a híres Edison
a villamos vasutak s utipályák tökélyete-
sítésére nézve már megtette az utolsó ka-
pavágást. Töle erednek a legutóbbi napok-
ban szárnyra kelt szavak: »A gőzmozdo-
nyok vége elérkezett.« A legkisebb részle-
tekig kidolgozott rendszerének alapja szerint
központi telepeket állított fel, — vasuti-
mint közuti pálya-üzemre — a szükséges
gőzgépek és dynamokkal, a már létező
két sín közé egy harmadik sint fektet; ez
utóbbi által az áramot a közuti pálya-
kocsikhoz vagy a villamos mozdonyhoz ve-
zeti, s azután a rudakon és az oldalsíne-
ken át az áramfejlesztési helyre visszatéríti.
Az utcai közlekedés biztonsága végett
Edison itt csak »csekély feszítésü erős
áramot« alkalmaz, mely emberekre és álla-
tokra teljesen ártalmatlan. A villamos
motor szerkezete s annak a keréktengely-
vel való összeköttetése, — melyet Edison

titokban tart, oly czélszerűek, hogy azok-
kal nemcsak utcai kocsikat, de személy
és tehervonatokat is hajthat. Vasut vona-
lakon elég erős alépitmény mellett 50 kg.
súlyu sinekkel 160 f. kilométernyi roppant
sebességet vel elérni óránként, míg — a
mi sokkal nagyobb nehézségekkel jár —
az utcai közlekedésnél ép így képes órán-
ként 6 kilométerig leszállítani a sebességet.

— **Biztonsági lámpák.** Ugy látszik,
hogy a villamos lámpa pótolja az eddigi
biztonsági lámpákat. Minthogy az izzó
világ — az üveg eltörésén kívül, a banya-
léggel sohasem jöhet érintkezésbe, így az
a legbiztosabb világító. Angolországban
»Stella« nev alatt már be is hozatott ezen
lámpa. Súlya 1,6 kg. és 12—15 óráig vilá-
git. Talaját egy 28. Watt-órás áramgyűjtő
képezi.

Irodalom.

— **»Magyar Góniusz.«** Alig keletke-
zett még Magyarországon irodalmi valla-
lat, mely oly rövid idő alatt, alig egy fél
évi fennállása után, a művelt közönség bi-
zalmát és partolását kiérdemelte volna,
mint a »Magyar Góniusz«. Egy fél év után
a »Magyar Góniusz« már páratlan sike-
rekre hivatkozhatik, s valósággal új len-
dületet adott művészi és ir. dalmi életünk-
nek, mert hisz leghirnevesebb íróink és
művészeink siettek a »Magyar Góniusz«-
nak rendelkezésére bocsátani munkaik
legjavát, s az eddig megjelent 32 szám
egész tárháza a szebbnél-szebb, s művészi
kivitelben bemutatott képeknek, melyek
érdekesekek, s művészi becsesel bírók, vagy
tanulmányosak a szerint, a mint az esemé-
nyek felszínre vetettek egy-egy aktualitást.
Egész tárháza az írók becses munkáinak,
s ha itt nem közlünk névsort, csak azért
történik, mert alig van számottevő magyar
író, akinek nevét ide nem kellene nyom-
tatnunk. A közönségnek alkalma volt ta-
pasztalni, hogy a »Magyar Góniusz« mi-
ként emelkedett számról-számra fényben.
pompában, külsőleg és tartalmilag. Ez a
folytonos emelkedése jellemzi a »Magyar
Góniusz«-t melynek hasábjain csaknem ki-
zárólag eredeti magyar dolgozatokkal ta-
lálkoznak az olvasók, s melynek minden
számában kivétel nélkül találunk egy-egy
nagyérdékü munkát Dóczy Lajosnak, a
nagynevü költőnek tollából. Kiemeljük ezt
különösen azért, mert Dóczy Lajos kizá-
rólag csakis a »Magyar Góniusz«-nak
ír. már pedig e hírneves költőnek minden
megszólalása egy-egy eseményszámban
megy. Még csak azt jegyezzük meg, hogy
a »Magyar Góniusz« versenyképes a ha-
sonló külföldi vállalatokkal, s e mellett
minden ízében olyan magyar szépírodalmi
lap, mely minden művelt család asztalán
méltán foglalhat helyet. A »Magyar
Góniusz« előfizetési ára — egész évre 10 frt
félévre 5 frt, negyedévre 2 frt 50 kr. A
»Magyar Góniusz« szerkesztősége és ki-
adóhivatala.

Ifju Nagel Ottó könyvkereskedésében
Budapest Múzeum-körút megjelent Knorr
Alajos »Önügyvéd«-jének 2-ik füzeté, mely
egy tartalmának gazdagsága, mint a kiállítás
csinossága által tűnik fel. A 2-ik füzet a kö-
zös kormányhatóságok felsorolása mellett
ismerteti a közös hadügyminiszterium ha-
táskörét, a közös allami számvevőszék fel-
állításának és a kabinet iroda működési
köret. Ezután a szerző áttér a törvényha-
tóságok ismertetésére, felsorolja a megyei
és törvényhatósági joggal ruházott városi
törvényhatóságokat ezek jogi természetét,
szervezetét, a törvényhatósági bizottság
szervezetét és hatáskörét, a közigazgatási
bizottságot teendőit és a közigazgatás terén,
teendőit mint fegyelmi hatóságnak, viszo-
nyat az államhoz és törvényhatósághoz,
tagjainak kötelezettségét és felelőségét;
az árvaszék hatáskörét; ismerteti a fő-
ügyész, törvényhatósági közegeknek, az
alispánnak, jegyzőknek, a polgármesternek
teendőit, a törvényhatóságok különös
jogait a megyei pótdadó kivétel tekinteté-
ben; a bizottsági tagok felelőségét és a
fegyelmi eljárás szabályait. A községek
címmű cikkben a községek jogtermészeté-
nek előadása mellett ismerteti a községek
hatáskörét; a községi képviselő testület-
nek, községi előjárásának szervezetét;
az előjárás felelőségét, a fegyelmi köz-
ségi háztartás és községi adók kivételé-
nek, pénztári kezeles és számvétel szabá-
lyait, valamint a községek atalakításának
módját. A III-ik fejezet a bírói hatalmat
tárgyalja nevezetesen felsorolja az első
folyamodású bíróságokat, ismerteti a kir.
járásbírósnak szervezetét, hatáskörét; a
kir. törvényszékek szervezetét és hatá-
skörét, különösen a kir. törvényszékeknek
hatáskörét sajtó ügyekben, bányá ügyek-
ben; a fumei kir. törvényszék hatáskörét
a budapesti kir. kereskedelmi és váltó-
törvényszék szervezetét és hatáskörét; a
kisebb peresügyi bíraskodást, eme bírósá-
gok hatáskörét, a községi bíraskodást;
felsorolja az ügybírókat, kivételes
bírókat és a különleges bíróságok
közül ismerteti az osztrák m. bankválasz-
tott bíróságának szervezetét és hatáskörét.
A 2-ik füzet tartalmának gazdagsága még
ajánlatóbbá teszi e munkát. Az Önügyvéd
kapható füzetenként, egy-egy füzet 30 kr.
Előfizetés útján 9 füzet 2.70, 18 füzet 5.40.

Tanúgy.

Értesítés a jövő tanévre.

Körmend nagyközség alsófoku ipar- és
kereskedelmi iskolájánál a tanulók beiratása
az 1892/93. tanévre szept. hó 4-én (vasár-
nap,) 8-án (oszlórtőkön, kisaszony ünnepén)
és 11-én (vasárnap) mindenkor d. e. 9 órá-
tól 12 óráig, délután 3 órától esti 6 óráig,
a római katolikus iskola tantermében esz-
közlötnek.

A tanév 1892. szeptember 15-én, osztrótkön felvételi vizsgával vessi kezdetét, az előadások a téli évadban 6—8 óráig tartanak meg.

Helybeli tanulók évi tandija 1 frt; vidéki tanulók pedig 3 frtot tartoznak fizetni; ezen összeget a beiratás előtt a nagyközség pénztáránál kell befizetni. A tandijért mindenkor az iparos gazda, illetve kereskedő főnök felelős. Megjegyeztetvén, hogy azon iparos és kereskedő tanulók, kik a vasárnap-i rajzoktatás alul felmentettek, — az 1892 tanévben — nem rajzoktatásra ugyan, de egyéb az ő szakmájukba vágó közhasznú ismeretek elsajátítása céljából, — vasárnap d. u. 1—4 óráig, a számukra külön nyitott osztályba szintén tartoznak bejárni.

Végül pedig, minthogy igen sok tanuló eddig a kitűzött 3 napnál jóval későbbben, jelentkezett a beiratásra, másrészt pedig a magyar kormány a tanulók tömérdek igazolatlan mulasztásait megsokalta, ennél fogva a tanulók rendes iskolalátogatása fölött az eddigieknél sokkal szigorúbb örködést rendelvén el — figyelmeztetem a t. iparos és kereskedő urakat az 1884. év. XVII. t. cz. rendelkezéseire, miszerint tanonczaikat az idejekorán való beiratás valamint a pontos iskoláztatásra szorítsák, nehogy az ipartörvény VI. fejezet 157. § a értelmében megállapított 20 forinttól 200 forintig terjedhető pénzbüntetéssel sújtassanak.

Körmend, 1892. aug. hó 27-én.

MEGYESSY JENŐ,
iparisk. tanító.

Meghívás.

A »Szombathely-egyházmegyei rom. kath. tanító-egyesület« f. évi szept. hava 15-én, délelőtt 9 órakor tartja évi (IX-ik) közgyűlését Szombathelyen, a vármegye házában nagytermében, melyre a t. tagokat úgy a nevelés- és oktatásügy t. barátait tisztelettel meghívom.

Tárgyak:

1. Elnök megnyitója.
2. A múlt évi közgyűlés jegyzőkönyve bemutatatik és kívánatra felolvastatik.
3. Az elnök az egyesület működéséről és állapotáról, ügyeinek vezetéséről, valamint azok elintézéséről jelentést tesz.
4. Az egyesület pénztárosa a központi bizottság által már felülvizsgált évi számadását kívánatra felolvassa.
5. Az egyházmegyei tanítói segélyalap igazgatóságának jelentése.
6. A közp. bizottság által a jövő egyesületi évre kitűzött nevelés- és tanítástani tételek megbíráltatnak vagy másokkal pótoltatnak.
7. A központi bizottság által ajánlott dolgozatok felolvastatnak s a jutalmak odaítéltetnek.
8. Indítványok. (Az alapsz. 15. §-a f. pontja: »A közgyűlés előtt két héttel bejelentett indítványok tárgyalás alá vétetnek s azok felett határozatok hozatnak.«)

Figyelmeztetem a t. egyesületi tagokat az alapszabályok XII. 24. §. d. pontjára.

A közgyűlést reggeli 8 órakor szent mise előzi meg.

A központi bizottság szept. 14-én d. e. 10 órakor a püspöki iskolában tartja gyűlését. Kérem a biz. tagtársakat, szíveskedjenek pontosan megjelenni.

Kelt Sárvarott, 1892. aug. 27.

Barabás György s. k.
az egyesület elnöke.

Felhívás. A közgyűlés után a közp. bizottság intézkedéséből a »Hungaria« (volt »Zöldfa«) szállóban közebed lesz. Ára 1 forint. — Felhívotnak a t. tagtársak, kik e társas ebéden résztvenni óhajtanak, hogy ebbeli szándékukat alulírottal levelező lapon legkésőbb f. é. szeptember 13-ig közölni szíveskedjenek.

Szombathely, 1892. aug. 27.

A rendezőség megbízásából:
Róthy László,
egyesületi jegyző.

CSARNOK.

A report.

— Kép a katona életből. —

A regruta úgy fél a reporttól, mint a szerelmes ifjú a kosártól, vagy mint a jóra való keresztény lélek a purgatoriumtól. Ez egy oly megdöntetlen igazság, oly katonai axioma, a mit még a legfurfangosabb anditori ész sem tud megdönteni.

Mikor szegény édes atyám arról győződött meg, hogy sem protekció, sem pénz, sem pedig jó szó többé nem használ, elhátrózta, hogy katonának nevel; mert hat terdziával tértem haza a gymnáziumból. Csakhamar hadnagy lettem — azt is csak német nyelvbeni jártasságomnak köszönhettem, egyebet úgy sem tudtam — s berukkoltam a fehér csákós, sötétkék atillás huszárokhoz.

Kapitány ur Lapát századjához osztott be az obester ur, mert azt nézte ki belőlem, hogy ha valaki, — úgy a Lapát kapitány ur keze csinálhat méltó Mars fiut belőlem. Büszke is voltam kapitányomra. Oly cifrán káromkodni, s a huszár virtust felébreszteni a fiatal tisztkebelében, nem tudta senki a regementnél, mint éppen kapitány ur Lapát de Alsó et Felső Heveder.

Ha ezer életem volna, még akkor sem tudnám az öregget elfeledni.

Mikor berukkoltam a stációba, a század subalternus tisztjei elhalmoztak szíves vendéglátásukkal, de óva intettek a skadrony-séftől. Elmondták amugy hevenyében, hogy milyen krudelis az öreg, hogy kell kedvében járni, mert különben veszve vagyok. Csuda dolgokat regéltek. Elmondták, hogy az öregget kötéllel fogták a negyvenes években valahol a jázság homok buczkáin, hogy tiz kerek esztendeig pucolt lovat, hogy öt évig volt káplár, s hogy hatvanhatban lett hadnagy különös protekció foly-

tán; hogy olaszul jól beszél, szereti a rizotót; de annál jobban gyűlöli a nőket. E nőgyűlöletét különben már előre haladt kora eléggé megmagyarázta.

Bizonyos irigységgel néztek reám társaim, a midőn megtudták, hogy én Olaszország kék egét láttam. Megjósolták, hogy a kapitány ur kedvence leszek.

De minden világlátottságomnak dacára, szörnyű próbát kellett kiállanom. Reportra kellett mennem a kapitány ur elé.

Aki pedig az öregget ismerte, tudta, hogy előtte parádében megjelenni szörnyű dolog volt.

Mint a gondos, előre látó apa, a ki fiát óva inti a kártya játéktól és a boritaltól, úgy intettek engem társaim is a reporttól.

En nem tudtam a dolgot magamnak eléggé kimagyarázni. Azt gondoltam, hogy reportra csakis bizonyos vétkes dolgokért szokták a jóra való katonát cizálni.

Minden eventualitás elkerülése végett, először is szemlét tartottam a parádés ruhám fölött. Sorra vettem mindenegysegombot; a csákó forgótól egész a sarkantyúig mindent.

Igy elkészülve neki indultam a végzettes report elé, a midőn is jelentkezniem kellett Lapát kapitány urnál.

A század irodához érve, gondosan megtudakoltam, hogy séfem bent van-e, s az igenlő felelet után, annak módja és rendje szerint bekopogtattam.

Rikácsoló hangon kiejtett biztató „Herrein“ után benyitottam.

Ott állt kapitányom teljes valóságában előttem.

Egy krumpli orrú, kipödrött bajszú, félig elhízott, magas termetű huszár alak.

— Kapitány urnak alázatosan jelentem, berukkoltam a századhoz!

— Ismerem a fajtadat kutya rácz még 1848-ból, mikor még ott patalléroztam a szent-tamási sikságon káplár koromban. Hát tudsz-e magyarul?

— Igenis tudok, kapitány uram. Egyszermind jelentem alássan, hogy nem vagyok vadrácz, csak amolyan szelid.

— Ha tarka kutya, ha fekete kutya, — csak kutya marad az öcsém! volt a lakonikus rövid felelet.

— Nem szeretem a bőbeszédű hadnagyokat; különben majd erről máskor beszélünk; át fogja venni a harmadik szakasz-parancsnokságot. Elmehet.

Társaim faggattak. De én meg voltam elégedve a fogadtatással. Másnap kora reggel beállit hozzám a napos káplár s egy levelet tesz az asztalomra; én kíváncsian nyitottam ki, — szolgálati jegy volt.

„Hadnagy ur ma 11 órakor teljes diszben jelentkeztek a lakásomon.

Lapát kapitány
saját keze.“

Elképzelhetni megdöbbenésemet. Midőn reggel a gyakorló téren megtudták tisztársaim, elszörnyűködtek, s azt jósolták, hogy a kapitány ur fel fog jelenteni a regementnek, mert bizonyosan csináltam valamit, ami nemtetszését hívta ki.

Én desperáltam.

Pont 11 órakor lakásán voltam; s midőn jelentettem magamat, azt mondta a kapitány ur, hogy csak jöjjenek a harmadik szobába.

Félve léptem be, mert gyerek-katonasízszel azt hittem, hogy most legalább is megbotoz.

— Tessék csak hadnagy ur bejönni, szólt biztatólag.

A hogy a harmadik kis szobába beléptem, hát uram fia, egy szörnyű nagy fekete sonka terpeszkedett előttem. végig az asztalon, egy üveg pálinka meg ott silbakolt mellette.

A kapitány ur tele töltötte a poharakat pálinkával, a sonka oldalából pedig kivágott egy rózsaszínű szeletet.

— Tessék öcsém uram helyet foglalni s bekebelezni e némineműségeket, mert a vén-huszár így szokta a reportot megtartani.

Megkönnyebbülten lélegzettem föl, s most már értettem a viczet — felültettek.

Közgazdaság.

Gabna árak.

Körmeud, 1892. sept. 1.

Buza mmazsája	uj	7. — 7.20
Rozs	"	5.50 — 6. —
Arpa	"	5. — 5.30
Zab	"	5. — 5.15

Kis Lutri.

1892. évi augusztus hó 27.

Bécs 63 12 65 32 19

Felölös-szerkesztő és kiadó tulajdonos

FÜREDI BÉLA.

Társ-szerkesztő:

RÁBAI (SZÁJER) ZSIGMOND.

Hirdetések.

2845/892.

Arverési hirdetményi kivonat.

A vasvári kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság közhirrre teszi, hogy a Vas Zala megyei első takarékpénztár végrehajtónak Fürst Mária körmendi lakos végrehajtást szenvedő elleni 8000 ft óvadék töke követelés és járulékaik iránti ügyében a vasvári kir. járásbiróság területén levő a rába hidvégi 96. sz. tjkben felvett 141. helysz. és 78. számú házra 562 ft 10 krtban, mégis a rába hidvégi 325. sz. tjkben 949 hszzs. ingatlanra 583 ftban, s végül a rába-hidvégi 424. sz. tjkben felvett 1099. hszzs. ingatlanra 940 ft 50 kr kikiáltási ár mellett az utóajánlati árverést elrendelte.

Ezen utóajánlati árverés megtartására határidőül 1892. évi szeptember hó 27.-ik napjának reggeli 10 órája Rába-Hidvégre a községbíró lakába kitűzetik.

Arverezni szándékozók tartoznak az utóajánlatot tevő takarékpénztár kivételével az ingatlanok becsárának megfelelő 10 %-ot vagyis 89 ft 20 krt, 29 ft 60 krt, és 22 forintot készpénzben, vagy óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezeihez előre letenni.

Ezen árverésen a fenti ingatlanok csakis a fenti kikiáltási áron, vagy azon felül adattatnak el, mert utóajánlattevő takarékpénztárnak utóajánlata feltétlenül kötelező lévén, ha az az árverésen meg nem jelenne is, és az ingatlanokra magasabb ígértet nem tétetnék, az ingatlanok reá mint legtöbbet ígérőre leütettni rendeltetik.

Vevő köteles a vételért 3 részletben és pedig az első rész 2 hónap alatt, a második rész 4 hónap alatt, a harmadik részt 6 hónap alatt az árverés jogerőre emelkedésétől számítva az egész vételári részletek után járó 6% kamatokkal együtt a szombathelyi kir. adóhivatal, mint birói letét-pénztárnál lefizetni. A bánatpénz egy utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Ezen arverési hirdetmény és feltételek a hivatalos órák alatt ezen telekkvi hatóságnál és Rába-Hidvég község-házánál megtekinthetők.

A kir. járásbiróság mint telekkvi hatóság Vasvárott, 1892. évi augusztus hó 19.-én.

Kós,
kir. aljbíró

Magyar királyi államvasutak.

M E N E T R E N D.

Érvényes 1892. június 20-tól.

GYÖR- (KIS-CZELL) FEHRING.

Állomás	1304. sz. szem. von.	Csatlakozások	1302. sz. szem. von.	Csatlakozások	1306. sz. szem. von.	Csatlakozások
Győr	ind. 2 ³⁵ éjjel	Bécsből és Budapestről	11 ³⁵ d. e.	Budapestről, Bécsből, Sopronból.	5 ⁰⁷ d. u.	Budapestről, Bécsből, Ebenfurtról
Pápa	" 3 ⁴⁸ "		12 ⁵² d. u.		6 ¹⁴ "	
Kis-Czell	érk. 4 ²³ regg.	Veszprémből	1 ³⁹ "	Sz. várra és Sz. fehérvárról	6 ⁴⁵ est	Veszprémből.
Porpác	ind. 4 ³⁴ "	Bobára	1 ⁵⁴ "		6 ⁵² "	
Szombathely	érk. 5 ²⁰ "	Köszegről	2 ³⁹ "	Pinkafőre.	7 ³⁸ "	Köszegről
	ind. 5 ⁴⁷ "	Köszegről, Pinkafőre, Kanizsáról, Bécsbe.	3 ⁰⁴ "	Pinkafőre, Kanizsáról és Bécsbe, Pozs. ba Köszegre.	7 ⁵⁸ "	Bécsből, Kanizsára
Kis-Unyom	" 6 ¹² "		3 ¹² "		8 ⁰⁵ "	
Egyh.-Rádóc	" 6 ²⁶ "		3 ²⁵ "		8 ¹⁷ "	
Körmend	" 6 ⁴⁰ "		3 ³⁹ "		8 ³⁰ éjjel	
Csákány	" 6 ⁵⁶ "		3 ⁵² "		8 ⁴² "	
Rátót	" 7 ⁰⁶ "		4 ⁰⁵ "		8 ⁵⁷ "	
Szt. Gotthárd	" 7 ³⁰ "		4 ¹⁵ "		9 ⁰⁸ "	
Gyanafalva	" 7 ⁵⁴ "		4 ³³ "		9 ²⁶ "	
Fehring	érk. 8 ¹² d. e.	Grácba és Hartbergre	4 ⁵⁰ "	Grácba és Hartbergre	9 ⁴⁴ "	
			5 ⁰⁹ "		10 ⁰⁰ "	

Az 1312. sz. vegyes vonat Győrből ind. 5⁵⁵ d. u. Kis-Czellbe ér. 8²⁹ este.

FEHRING- (KIS-CZELL) GYÖR.

Állomások	1305. sz. szem. von.	Csatlakozások	1301. sz. szem. von.	Csatlakozások	1303. sz. szem. von.	Csatlakozások
Fehring	ind. 5 ¹⁵ regg.		10 ³⁹ d. e.	Grácba és Hartbergre	8 ⁵⁰ este	Grácba és Hartbergre
Gyanafalva	" 5 ³⁴ "		10 ⁵⁶ "		9 ¹⁰ "	
Szt. Gotthárd	" 5 ⁵¹ "		11 ¹¹ "		9 ²⁵ éjjel	
Rátót	" 6 ¹¹ "		11 ²⁹ "		9 ⁴² "	
Csákány	" 6 ²¹ "		11 ³⁹ "		9 ⁵¹ "	
Körmend	" 6 ³⁹ "		11 ⁵³ "		10 ⁰⁴ "	
Egyh.-Rádóc	" 6 ⁵³ "		12 ⁰⁸ d. u.		10 ¹⁷ "	
Kis-Unyom	" 7 ⁰⁶ "		12 ²² "		10 ³⁰ "	
Szombathely	érk. 7 ¹⁸ "	Köszegről, Köszegről, Pinkafőre, Barcsról Bécsbe.	12 ³⁶ "	Bécsből, Köszegről, Pinkafőre	10 ⁴¹ "	Pinkafőre, Bécsből.
Porpác	ind. 7 ³⁵ "		12 ⁴⁴ "	Pozsonyból	10 ⁴⁹ "	Pozsonyból.
Kis-Czell	érk. 7 ⁵¹ "		1 ¹⁰ "	Székesfehérvárról és. ra.	11 ¹⁵ "	Veszprémből
Pápa	ind. 8 ²⁶ "		1 ⁵³ "		11 ⁵⁹ "	
Győr	érk. 9 ²² d. e.	Bpról, Bécsből, Bpr. Bécsbe, Ebenfurtra	3 ³⁰ "	Bécsből, Bpr. Bécsbe, Sopronba.	12 ⁰⁰ "	Bpról, Bécsből, Budapest, Bécsbe, Ebenfurtra
			3 ³⁹ "		12 ⁰⁶ "	
			4 ⁰⁰ "		12 ⁴⁶ "	

Az 1311. sz. vegyes von. Kis-Czellből indul 4²⁵ regg. Győrbe ér. 7¹⁰ regg.

262/892

Arverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bir. végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhirrre teszi, hogy a szombathelyi kir. törvényszék által 10291/1892 sz.

végzéssel Neuberger Pál angeri (Stajeroszág) lakos végrehajtató javára Fischer Károly körmendi lakos ellen 581 frt tökévelés és járulékai erejeig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság elfoglalt és 515 frtra becsült egy ló, egy szekér, épületfa és téglából álló ingóságok nyilvános árverés útján eladatnak.

Mely árverésnek a körmendi kir. járásbírósnak 2230 sz. kiküldést rendelő végzése folytán a helyszínén, vagyis Körmenden alperes lakásán leendő eszközle-sére 1892. év szeptember hó 6-ik napjának délelőtt 9 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatalnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

Az elárverezendő ingóságok vételára azonnal készpénzben, illetve az 1881. évi LX t. cz. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Együttal az 1881. évi LX. t. cz. III. §-ának rendelkezése képest felhívtnak mindazok, kik az elárvereztetni rendelt ingóságok vételárából a végrehajtató követelesét megelőző kielégítéséhez jogot tartanak, hogy elsőbbségi bejelentéseiket az árverezés kezdetéig, alulírt bir. végrehajtónál egy példányban írásban adják be, vagy addig szóval bejelentésük.

Kelt Körmenden, 1892. évi aug. 22-én

Babos Kálmán,
kir. bir. végrehajtó.

Gognac - quint - kivonat.

Védjegy a cognac-quint-kivonat számára.

Kitűnő, egészséges és tartalmas cognac pillanat alatti készítésére, mely a valódi francia cognactól semmiben nem különbözik, ajánlom e jónak bizonyult különlegességet.

Ára 1 kilónak (elég 100 liter cognac készítésére) 16 frt o. é. Készítési utasítás ingyen mellékeltek. Legjobb sikerért és egészség gyártmányért kezeskedem.

Spiritusz megtakarítás

érhető el felülmulhatlan pálinka-erősítő-kivonatom által; ez az italoknak kellemes, erőteljes izet ad és csakis nálam kapható. Ára kilonként 3 frt 50 kr. (600—1000 literre) használati utasítással együtt.

E különlegességeken kívül ajánlom még valamennyi essenziát, rum, szilvapálinka, törköly, fűkeserű, valamint a létező likörök, szeszitalok, ecetet és borecet készítésére felülmulhatlan minőségben. Készítési utasítások ingyen mellékelteknek.

Arjegyzék ingyen.

Egészséges gyártmányokért kezeskedem vállal.

Pollák Károly Fülöp

essenziák-különlegességek gyára PRÁGA-ban.

(Tisztos képviselők kerestetnek)

STADLER ZSIGMOND

DIVATÁRUHÁZA — ezelőtt Stadler Salamon — SZOMBATHELY
ALAPITTATOTT 1821.

Dus választék mindennemű uri és női divatcikk, Confectio, fehérneműek, vásznak, selyem- és kézműáruban a legfinomabb kivitelig — Kolongyék, uri- és női tolették, felöltőknek stb. a legutóbbi divat szerinti elkészítését a legjutányosabb árak mellett eszközölöm.

Nagybani áru-osztályomat

(I. emelet) a t. cz. kereskedő urak, — és az első magyar

vitorlavászon-, vízmentes ponyva- és zsákgyárnak

nálam levő raktárát a t. cz. uradalmak és gazdászok becses figyelmébe ajánlom

Mintagynjteménnyel kívánatra bérmentve szolgálom.

Kiváló tisztelettel

Stadler Zsigmond.

Eladó ház

Körmenden, a hosszú- és kisközutca sarkán, tehát, a legélénkebb forgalmu helyen levő

h á z a m a t

házikerttel, káposztás és palántáskerttel együtt szabad kézből jutányos áron eladom.

Geber Mór.

Üzlet átvétel.

Körmenden a főtéren, a Pressburger-féle házban levő

Lloyd-kávéházat

átvén, van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy a kávéházi helyiséget ujonan átalakítva és a modern izlés szerint

elegánsan berendezve,

a mai napon zeneszó mellett ünnepélyesen megnyitom.

A t. közönség b. pártfogásáért esd

Körmend, 1892. évi szeptember hó 4-én.

mély tisztelettel

Turner Benedek

kávéházi üzletvezető.